

รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
ของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2
Development Of Professional Learning Community To Reinforce
Active Learning Capacity Of Teachers In Banchaowat School Under
Uthai Thani Primary Educational Service Area Office 2

ณัฐชนิกา ทวีทรัพย์นวกุล¹

Received : October 27, 2023

Revised : November 5, 2023

Accepted : November 24, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 (2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด (3) สร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด (4) ทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด และ (5) ประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ครูวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผู้ทรงคุณวุฒิและครูผู้สอนโรงเรียนบ้านเจ้าวัด เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติพื้นฐาน ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 2 พบว่า สามารถกำหนดเป็น 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ 2) โครงสร้างสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และสะท้อนผลย้อนกลับ 4) ทีมงานร่วมมือร่วมพลัง 5) การพัฒนาอย่างยั่งยืน 6) ภาวะผู้นำร่วม และ 7) วิสัยทัศน์ร่วม
2. ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล
4. ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด
5. ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุด

¹ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเจ้าวัด, ตำบลเจ้าวัด อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี 61140

Mail : kukkai9915@gmail.com โทร 0857315998

Abstract

This research is a research and development design. The research aimed to 1) study the reality and needs to develop learning community to enhance project-based learning of teachers in Ban Thin School (Thinwittayakan) under Phrae Primary Education Service Area Office 1, 2) generate a model of professional learning community (PLC) to enhance project-based learning of teachers in Ban Thin School (Thinwittayakan), 3) study the results from the use of PLC model to enhance project-based learning of teachers in Ban Thin School (Thinwittayakan), and 4) evaluate PLC model to enhance project-based learning of teachers in Ban Thin School (Thinwittayakan). The researcher used a questionnaire as a research tool. Furthermore, the researcher employed basic statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation to analyze the data collected.

The research results were as follows:

1. Study the reality And the need to develop a professional learning community of teachers at Ban Thin School (Thin Witthayakhan) was found to be at a high level.
2. Model for developing a professional learning community to promote project-based learning for teachers at Ban Thin School. (Residence Witthayakhan) consists of 5 elements: 1) principles of the model, 2) objectives of the model, 3) objectives of the model, 4) process of the model, and 5) measurement and evaluation.
3. The results of using the professional learning community development model to promote project-based learning for teachers at Ban Thin School. (Local Wittayakarn) is at a high level.
4. Evaluate the model for developing a professional learning community to promote project-based learning for teachers at Ban Thin School. (Local Witthayakhan) Suitability was found to be at a high level.

Keywords : Professional Learning Community, active learning of Teachers.

บทนำ

การจัดการศึกษาเพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาหรือคนไทยยุคใหม่นั้น จะต้องมีการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้เชิงรุก แล้วสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูเพื่อศิษย์ที่เรียกว่า Professional Learning Community (PLC) (บุญชม ศรีสะอาด. 2559 : 140) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hord (2009 : 40-42) กล่าวว่า เป้าหมายหลักของสถานศึกษา คือ การเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยคุณภาพการจัดการเรียนการสอนจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องแบบมีอาชีพ บริบทที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบมีอาชีพ คือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มีความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ของนักเรียนในห้องเรียนและการเรียนรู้จากเพื่อน ๆ ประกอบกับ สถิตย์ วิวาสุ (2562:242) ได้พัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 พบว่า รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถทำให้ครูผู้สอนออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และจัดการเรียนรู้เชิงรุกในห้องเรียน รวมทั้งผลงานชิ้นงานนักเรียน มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษาสู่ความสำเร็จ ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการศึกษาเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบ

โรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 -ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2564 มีจุดควรพัฒนาด้านคุณภาพผู้เรียน คือ (1) ควรจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเสริมสร้างสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตร ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนดำเนินการตามโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้แก่นักเรียนอย่างหลากหลาย เพื่อเป็นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ (2) ควรกำกับ ติดตาม และแก้ปัญหา ผู้เรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านและการเขียน อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ (3) ควรยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) การสอบประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) และการทดสอบประเมินความสามารถด้านการอ่าน (RT) ของนักเรียนให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ (4) ควรส่งเสริมความรู้ความสามารถของนักเรียนอย่างต่อเนื่องหลากหลายรูปแบบ และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาศักยภาพนักเรียนให้หลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล และจุดเน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ครูควรจัดการเรียนรู้เชิงรุกผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันทีเพื่อนักเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง และควรทำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มุ่งเน้นการปฏิบัติการสอนและผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และการจัดการเรียนรู้เชิงรุกอย่างต่อเนื่องและมากยิ่งขึ้น (โรงเรียนบ้านเจ้าวัด, 2564 : 30-34)

จากหลักการและแนวคิดในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบกับปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จะช่วยให้การดำเนินงานของครูมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล ช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ ทักษะความสามารถในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่มุ่งพัฒนาทักษะการเรียนรู้และเพิ่มพูนคุณลักษณะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา สามารถเป็นนวัตกรรมหรือแบบอย่างที่ดีแก่สถานศึกษาอื่นในการพัฒนาคุณภาพครูและคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2
3. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2
4. เพื่อทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2
5. เพื่อประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 2 ศึกษาและสังเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ครูวิชาการของโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และแบบสอบถาม เรื่อง องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 2 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามตรวจสอบรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 การทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

ครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้า แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด และ แบบบันทึกข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 - 6 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินรูปแบบ แบบประเมินคู่มือ แบบประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 2 พบว่า สามารถกำหนดเป็น 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาวิชาชีพ 2) โครงสร้างสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และสะท้อนผลย้อนกลับ 4) ทีมงานร่วมมือรวมพลัง 5) การพัฒนาอย่างยั่งยืน 6) ภาวะผู้นำร่วม และ 7) วิสัยทัศน์ร่วม

2. ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ การพัฒนาอย่างยั่งยืน อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ โครงสร้างสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก และความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ โครงสร้างสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การนิเทศ กำกับ ติดตามและสะท้อนผลย้อนกลับ อยู่ในระดับมาก และผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด พบว่า สภาพปัจจุบันเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การใช้สื่อ เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และความต้องการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก

3. ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้าน เจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านความถูกต้องพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด

4. การทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผลการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ การวัดและประเมินผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

อุทัยธานี เขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ สารสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด อยู่ในระดับมากที่สุด และหลังการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.94

5. ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า มีผลการประเมินโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ ด้านความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด พบว่า ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด จำแนกรายด้านลำดับสูงสุดได้แก่ ครูบริหารจัดการเวลาในการทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ครูมีทักษะในการใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานีเขต 2 พบว่า สามารถกำหนดเป็น 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาวิชาชีพ 2) โครงสร้างสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 3) การนิเทศ กำกับ ติดตาม และสะท้อนผล ย้อนกลับ 4) ทีมงานร่วมมือรวมพลัง 5) การพัฒนาอย่างยั่งยืน 6) ภาวะผู้นำร่วม และ 7) วิสัยทัศน์ร่วม สอดคล้องกับงานวิจัยของอานาห์ เหลื่อน้อย (2561 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนอนุบาล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเป็นผู้นำ 2) การมีส่วนร่วม 3) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 5) ชุมชนกัลยาณมิตร 6) โครงสร้างการบริหารชุมชน 7) การติดตามผล และ 8) ผลลัพธ์การบริหาร และงานวิจัยของอาลัย พรหมชนะ (2561: 36 - 37) ซึ่งเสนอองค์ประกอบสำคัญในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ต้องอาศัยความรอบรู้แห่งตน ความคิดเชิงระบบ มีวิสัยทัศน์ร่วม เป็นการรวมตัวกัน รวมใจ รวมพลัง และร่วมมือกันเป็นความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร มีวิสัยทัศน์คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้นำร่วมกัน และผู้บริหารเป็นผู้ดูแลสนับสนุนสู่การเรียนรู้และสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อพัฒนาวิชาชีพ เปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเองสู่คุณภาพการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญและความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ เป็นเจ้าของร่วมกัน มีระบบการจัดเก็บความรู้ เสริมสร้างจิตวิญญาณครู ทั้งนี้ควรมีโครงสร้างสนับสนุนชุมชนใช้วัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตร ปกครองตนเอง มีระบบสารสนเทศของชุมชน เน้นผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพปัจจุบันเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภาพรวมอยู่ใน

ระดับปานกลาง และความต้องการเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของประคอง รัศมีแก้ว (2562 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพปัจจุบันชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพปัจจุบันเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางและความต้องการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรไท แสงลุน (2564 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้ การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในระดับปานกลาง และแนวทางการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู คือ การเรียนรู้ร่วมกันผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในการพัฒนาครูให้ทำงานร่วมกันด้วย กระบวนการของการศึกษาชั้นเรียนร่วมกัน

3. รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้า วัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) กระบวนการของรูปแบบ และ 5) การวัดและประเมินผล ผลการตรวจสอบรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านความถูกต้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการตรวจสอบคู่มือการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านความถูกต้องภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ วรโพธิ์ (2564 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านใหม่ (จินาภักดีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าผลการสร้างและพัฒนา รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านใหม่ (จินาภักดีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 การมุ่งเรียนรู้เน้นทีม แบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 ปัจจัยการสนับสนุนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การปฏิบัติงาน องค์ประกอบที่ 4 เครือข่ายร่วมรับผิดชอบ องค์ประกอบที่ 5 การปฏิบัติการเรียนการสอนมุ่งเน้นการเรียนรู้ของผู้เรียน องค์ประกอบที่ 6 ความร่วมมือร่วมพลังเพื่อมุ่งเน้นผลลัพธ์ องค์ประกอบที่ 7 ความเป็นชุมชนกัลยาณมิตร และองค์ประกอบที่ 8 การเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของอรไท แสงลุน (2564 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ผลการสร้างรูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ เนื้อหาของรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ และการวัดและประเมินผล

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า 1) ผลการประเมินการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของเอมอร ศรีวรชิน (2562 :

บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะชีวิตของผู้เรียน โรงเรียนท้าวพริ้งพิทยาคม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของรูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะชีวิตของผู้เรียนโรงเรียนท้าวพริ้งพิทยาคม 1) ความรู้ความเข้าใจของครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หลังจัดกิจกรรมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม 2) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อยู่ในระดับมาก 2) ผลการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สฤณี วิวาสุข (2562 : บทคัดย่อ) รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผลการวิจัยพบว่า ผลการใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เพิ่มขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และด้านความสำเร็จของผู้เรียน นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับจังหวัด และระดับภาคหรือระดับกรม สอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ วรโพธิ์ (2564 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการพัฒนาารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านใหม่ (จินาภักดีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดลองใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านใหม่ (จินาภักดีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี เขต 1 พบว่า หลังการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านใหม่ (จินาภักดีวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคอุบลราชธานี เขต 1 นั้น นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพิ่มขึ้นทุกระดับชั้น คิดเป็นร้อยละ 8.60 มีผลการสอบมาตรฐานขั้นเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 4.40 นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินำพื้นฐาน (O - NET) เพิ่มขึ้น ร้อยละ 18.09 เมื่อพิจารณาจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ร้อยละ 27.03

5. ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 พบว่า 1) ผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก และกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 2) ผลการประเมินรูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อการใช้รูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 5) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 6) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการใช้รูปแบบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของประครอง รัตมีแก้ว (2562 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และครูระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจต่อรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของสฤณี วาสุขุ (2562: บทคัดย่อ) เรื่อง รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ด้านความถูกต้องครอบคลุม ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการวิจัยพบว่าได้องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 จำนวน 7 องค์ประกอบ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ผ่านเกณฑ์การวิเคราะห์ที่สามารถนำไปใช้ในการสร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกให้มีประสิทธิภาพได้

1.2 การนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ไปใช้ ควรศึกษารายละเอียดเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างละเอียดในทุกประเด็นเนื้อหาเพื่อนำไปใช้

1.3 การนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ควรมีการประยุกต์ให้เข้ากับบริบทของโรงเรียน เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพและคุณภาพที่สูงยิ่งขึ้น

1.4 รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ที่สร้างขึ้นในครั้งนี้ จะสามารถนำไปใช้ให้ประสบความสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากครูในโรงเรียน นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนรู้ และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน

1.5 เมื่อนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโรงเรียนบ้านเจ้าวัด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับโรงเรียนที่นำไปใช้แล้ว ควรมีการอบรมเชิงวิชาการให้กับครูและบุคลากรเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 นำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอื่น ๆ ไปบูรณาการเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนหรือในองค์กรต่าง ๆ

2.2 ควรนำรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไปใช้ในการเสริมสร้างสมรรถนะในด้านอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู

เอกสารอ้างอิง

- บุญชม ศรีสะอาด. (2559). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประคอง รัตมีแก้ว. (2562). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สุพรรณบุรี:สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3.
- โรงเรียนบ้านเจ้าวัด. (2564). ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2564. อุทัยธานี:สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2.
- สฤณี วิวาสุ. (2562). รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกโรงเรียนจอมพระประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. สุรินทร์:สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33.
- สุชาติ วรโพด. (2564). การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนบ้านใหม่ (จินากัดดี วิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. กาญจนบุรี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1.
- อรไท แสงลุน. (2564). การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาคุุณบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อาลัย พรหมชนะ. (2561). การยกระดับคุณภาพผู้เรียนโดยใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชินูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. กรุงเทพฯ:สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.
- อำนาจ เหลื่อน้อย. (2561). การสร้างรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนอนุบาลลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2. อุทัยธานี:สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2.
- เอมอร ศรีวรรณ. (2562). การพัฒนารูปแบบการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพเพื่อเสริมสร้างความสามารถการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ในการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะชีวิตของผู้เรียน โรงเรียนทพรั้งพิทยาคม. นครราชสีมา : สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.
- Hord. S.M. (2009). Guiding professional learning communities: inspiration, challenge, surprise, and meaning. Corwin Press.